

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZÉCHENYI-UTCZA 45. — WAGNER ÉS SZELÉNYI NYOMDA.
A LAP MEGJELEN MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Felelős szerkesztő és kiadótalajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2-50 frt. Negyedévre 1-25 frt.
Egyes szám ára 7 kr.

Nyílt levél

Kossuth Ferencz Urhoz.

Most, mikor nemzetünk olyan közel áll a szabadsághoz, mint 67. óta nem állott soha, nem árt, ha szenvedélytől menten megvizsgáljuk a politikai helyzetet s megállapítjuk azokat a terveket és teendőket, melyek legközelebb pártunkra várnak. A Bánffy kormány már megbukottnak tekinthető s így csakugyan azoknak igaza volt, a kik azt hirdették, hogy ezeket a hatalombanditákat, kik egy ország közbizalmát rabolták meg, bármely eszközzel, még az obstrukcióval is el kell távolítani az ország kormányáról. Ha Olayra és Eötvösre hallgatunk, isten tudja még meddig marad kormány és meddig rombol ez a korlátolt eszű ember Magyarország jogaiban...

A hun tűz megtette a magát, elperzselte a gázságot; megsemmisítette, vagy legalább meghátrálásra kényszerítette. Most mi vagyunk előnyben és *ki kell használnunk a helyzetet.* A „Vérrel kezdet és piszokkal végzett” Bánffy uralomnak már vége van, s nekünk hasznos kell huznunk e politikai Fortunatus halálából is.

A helyzet most a következő: Tisza Kálmán és pártja a maga politikai existenciáját teljesen összekötötte a Bánffyéval, mikor a híres alkotmányeláruló *ex-lex* törvényjavaslatra az osztrák-részvénytársaságot megalkotta. *Tiszának Bánffyval együtt kell megbuknia.* És ez természetes is, hiszen Bánffy semmi más, mint az aljas Tisza-rendszer legtulzottabb kinövése. S mi természetesebb, hogy mikor ennek a rendszernek az oszlopait döngetik, akkor a rendszer megalkotójának, Tiszának el kell azokkal az oszlopokkal dőlnie.

Az együtt bukó Tisza-Bánffy rendszer még egy utolsó kísérletet tesz a Tisza-rendszer restaurálására a Tisza Pista elnökléltségében. *Ezt megengedni semmi szín alatt nem szabad.* Tisza Pistának az elnökséget lehetetlenné kell tenni. Szó sincs róla, az *ex-lex* aláíró osztrák részvénytársaság megválaszthatja s meg is választja őt elnökének s az is bizonyos, hogy ennek a gyűlölködő embernek minden egyéb foroghat az eszében, csak *a házszabályok becsületes kezelése nem.* Ha tehát az ő elnökségét keresztülviszik, az ellenzék ragadja meg az első alkalmat, mikor tulateszi magát a házszabályokon és tegye lehetetlenné az elnöki széken való maradását. Itt az

ideje már, hogy a Tiszákkal a magyar közélet egyszer s mindenkorra leszámoljon!

Bánffy után új kormány jön, az egészen bizonyos, de ennek már nem ismerjük a programját. Nem hiszem, hogy volna ember, mely, mielőtt az ellenzékkel valamilyen paktumra nem lép, valamely megállapodásra nem jut, a kormányt a mai zavaros viszonyok között elvállalni merészné. Nincs okunk feltenni azt sem, hogy az új miniszterelnök olyan nyomorult lehessen, a ki férfi szavát magára nézve kötelezőnek ne tartsa. Az a kérdés hát: miféle feltételeket szabjon az ellenzék az új kormánynak. Miféle ára lehet az obstrukció leszerelésének?

Mérlegeljük a dolgokat, hogy helyesen ítélhessünk. Az ellenzék a törvények integritásáért s az önálló vámterületért folytatja az élet-halál harczot. Nekünk azonban tökéletesen mindegy, akár mi módon jussunk az önálló vámterülethez, csak hozzá jussunk. Még ha az osztrákok löknek el maguktól, ha a pióca mond le arról az áldozatról, melynek eddig a vérén bizott, úgy is helyes. Taktikát változtathatunk, de az elvet magát fel nem adjuk. Am más uton is elérhetjük célunkat, *ha okos kötésre lépünk az új kormánnyal.*

Mindenek előtt ki kell kötni azzal, hogy a kvótát nem emeli s a Bánffy által elfogadott és benyújtott rossz szerződéseket még rosszabbakkal nem helyettesíti. Ez az eset különben is ki van zárva. Mert teljes lehetetlen, hogy akadna miniszterium, mely a mostaninál is rosszabb szerződésekkel a ház jelenlegi hangulata mellett az országházba lépni merészné. Különben is az új miniszteriumnak legelső teendője lesz a kiegyezés kérdésében nyilatkozni, mert hiszen ezt az ellenzék már a bemutatkozáskor számon kéri. Ez az első *conditio sine qua non*-ja a paktumnak. Bánffy soha sem merete nyiltan bevállalni a kvótaemelését s nem hiszem, hogy az új kormány ezzel az árulással megkezdni merészné a bemutatkozást!

A második kikötés ez legyen: provizoriumot kell adni a kormánynak egész 1905-ig, de azzal a feltétellel, hogy a 14. § alkalmazásával a kiegyezést soha semmi körülmény között megkötni nem próbálja. Másrészt a kuriai bíraskodásról szóló törvényt, valamint a választási törvény revízióját, *a választási jog tetemes kiterjesztésével* és a visszaélések

megtorlására hozott szigorú törvényekkel, *még ebben az esztendőben* beterjeszti és keresztül viszi. A titkos szavazást pedig az államhivatalnokokra, de csakis ezekre. életbelépteti

Ha kevés rá az idő, a nyári szünetet is feláldozhatja érte a képviselőház, mert hiszen ma nincsen aktuálisabb teendője a magyar politikának, mint a választási törvények revíziója.

Lássuk már most, hogy ezeknek a propositióknak milenne a következménye?

Először is nem kell attól tartanunk, hogy a közös vámterület kvótaemelés és Bánffy által beterjesztett javaslatok tetemes és rosszabbított módosítása nélkül az osztrákoknak valaha kelljen. Hiszen látjuk, mennyire dühöngenek és milyen egyhangulag megegyeznek abban, hogy a „szemtelen” és „barbár” magyarokkal ilyen feltételek mellett vámszövetségre nem lépnek. Megtörténhetik hát az, hogy még 1905 előtt *ők csapnak el bennünket*, ha kvótában és kereskedelmi szerződésekben magunkat végkép kiszípoloztatni nem engedjük. Attól tehát teljesen nyugodtan alhatunk, hogy ők velünk megegyezésre lépjenek, ha a 14. §-al a mostani szerződést ránk nem oktroyálják. Ezt pedig mindenképen meg kell akadályozni. Ez uton az önálló vámterülethez való jogunktól el nem esünk.

Ha a választási törvényt revídiálják, ennek okvetlen nagy hatása lesz a közszellem megerősödésére. *Főképp, ha a hivatalnoki karra behozzák a titkos szavazást* s ezzel azt az elemet, mely eddig akarva nem akarva kénytelen volt a hatalommal tartani, szabad meggyőződésének visszaadják. Hivatalnok-városban, mint pl. Miskolczon, Kassán, stb. azért lehetetlen az ellenzék győzelme, mert a hivatalnokok, e fehér rabszolgák kényszerszavazata már előre eldöntötte a küzdelmet.

Perezel és Bánffy tagadják, hogy ők a hivatalnokokra pressziót gyakoroltak volna. Félre a képmutatással, jó urak. Ha nem alkalmaztatók és nincs szándékotokban alkalmazni pressziót, *akkor tegyetek arról tanulságot azzal, hogy lehetetlenné teszték minden pressziót a hivatalnokok titkos szavazásával.* Ez a legegyszerűbb és legkönnyebb útja az ugynevezett „ragalom és gyanúsítás” elhárításának, mi-kén ti az ellenzék panaszait nevezni szoktatók. Tessék ezt megtenni s akkor mi is kalapot emelünk előttetek.

Nem hiszem, hogy akadna független

kormánypárti ember, a ki ne érezné a nemzeti szellem megerősödésének szükségességét és mélyen ne sajnálna a nemzeti erőnek és önbizalomnak azt az elsorvadását, melynek napjainkban tanui vagyunk. Ennek az elsorvadásnak az eredménye az is, hogy ma már senki sem bizik a nemzet jövőjében. Vissza kell hát térni az erőnyerés végett ahhoz az ősforráshoz, mely kimeríthetetlen: a néphez. Ki kell terjeszteni minél szélesebb rétegekre a választói jogot. Mert ha ki nem terjesztjük, okvetlen a Várkonyi tanítványai lesznek. *Esztelenség azzal érvelni, hogy a nép a választásra nem érett, mikor a kötelező népoktatás 30 éve áll fenn hazánkban,* mikor a napszamosok a piacon olvassák a hírlapokat. Még Szemere Attilának is könnyebb volna a dolga, ha függetlenebb emberektől nyerte volna mandátumát, mint a kiktől nyerte.

A választási jog kiterjesztése a nemzeti öntudat megerősödését s a nemzeti eszme győzelmes előnyomulását jelenti. Ha ez megerősíti a nemzetet, akkor a független vámterület az ölnkbe hull. Ha pedig ezt elértük, akkor a kvótakérdés is meg van oldva, mert az osztrák többé nem áll velünk szóba, hanem azt mondja, hogy fizessük és ruházzuk a magunk katonáját. Megtesszük szívesen, hisz lesznek akkor gyáraink s a katonamunduróért nem megy a pénz Brünnebe. Ha a kvótát mi fizetjük, akkor azt mondjuk: *legyen a hadsereg magyarországi részének a nyelve magyar,* mert ez az igazság. Azért a hadsereg még mindig megmaradhat közösnek, hiszen a magyar nyelvtől honvédséget szintén sikerült beolvasztani Fehérváry urnak a hadsereg közösségébe. Ha a honvédség is kiegészítő része a közös hadseregnek a maga hivatalos magyar nyelve mellett,

akkor miért ne lehetne az a teljes magyar hadsereg?

Magyarország függetlensége azon fordul meg, hogy sikerül-e kivivnunk az önálló vámterületet. Az a kérdés, hogy a függetlenségi párt a mostani erejével képes-e erre? Ha képesnek hiszi magát rá: akkor haladjon tovább a megkezdett uton, de gondoljon azokra a nehézségekre is, a melyek most előtte állanak. A vámterület ügyének elhalasztása, ha a választói jog kiterjesztésével és vesztegetések ellen hozott szigorú törvények végrehajtásával összekapcsolhatjuk, egy a győzelmes előnyomulással, egy az önálló vámterülettel.

Magyarországon ma két sürgős feladatot ismerek: a kiegyezésnek minél messzebb időre való eltolását és a választási törvény revízióját. *Mert jobb a győzelmet előkészíteni, mint erőhiájjal a kierőszakolását megpróbálni.* Fiaszkóra semmi szüksége sincs pártunknak.

Arról a gazságról, hogy a házszabályokat a Tiszák kedvéért módosítsák, természetesen szó sem lehet.

Az ellenzék előtt két út van: vagy magáévá teszi a fent jelzett proposíciókat, vagy pedig folytatja tovább az alkotmányos küzdelmet. Az alkotmányos küzdelem, — legyünk ezzel tisztában — csak addig tarthat, míg a többi ellenzéki pártok minket ebben támogatnak s még így is bizonytalan az eredménye, hiszen tudjuk, hogy a külön vámterületnek maga a király a legnagyobb ellensége. Ha szövetségeseink cserben hagynak, valljuk meg őszintén, *mi nem győzzük szuszszal.* Ezek pedig könnyen megteszik.

Végül még egyet. Mióta az „Egyetértés” az Eötvös-Olay konzorcium birtokába ment át s mióta Képviselő ur is jónak látta a nevet ettől a laptól meg-

vonni, azóta ebben a lapban a közönség bizalma teljesen megingott. Ugy tekintenek reá, mint Wekerle idejében a kormányozásra megvásárolt „Pesti Naplóra”. *Pártunknak hát mai nap nincs igaz organuma.* Kérem Nagyságodat, mint pártelnököt, gondoskodjék egy olyan lapról, mely a párt nagy többségének a nézetét képviselje.

Borsodt.

Kubik és Bánffy.

Kubik Béla, a mező-csáthi választó-kerület országgyűlési képviselője egyike azoknak a buzgó hazafiaknak, a kik hazánk alkotmányának és törvényeinek védelmében szívvel-lélekkel harcolnak. Nem tart hosszú beszédek a képviselőházban, de a mikor szavát fölemeli, annak mindig sulya, nyomatéka van. Ő a függetlenségi pártnak legagilisabb tagja, a ki mindig ott van a helyén s egy pillanatra sem hagyja el a küzdelem terét. Csupa tűz, csupa lélek minden cselekvésében. Főlépése imponáló és felelmetes a csuszó-mászó mamelukok előtt.

Ez az oka annak, hogy a képviselőház szombati ülésén oly óriási vihar keletkezett, mely páratlanul áll a magyar parlament történetében. A vihart Kubik Béla idézte elő. Akaratlanul ugyan, de mégis ő volt az okozója annak, hogy Bánffy Dezső, a kit eddig semmiféle emberi hatalom nem birt helyéből kimozdítani, megugrott a miniszterelnöki bársonyszékből, úgy, hogy oda soha vissza nem kerül.

Hogy is történt ez a dolog?

Bánffy Dezső a képviselőház tomboló orkánja közepett fölvonult, kezében fehérraplap, a király levele az országgyűlés elnapolásáról.

A jelenet roppant meglepetést, megütközést és elkeseredést keltett az ellenzék táborában. A mint Bánffy szólni kezdett, megujultak azok a heves jelenetek, a melyek az ülés elején lejátszódtak. A miniszterelnök hiába lobogtatta kezében a lepecsételt királyi kéziratot, szava elveszett az óriási viharban.

— Itt a legújabb szószegés! Megigérte,

TÁRCZA.

Szemere Miklós két verse.

A geszti vipera, Tisza Kálmán, jónak latta meregfogaival ujabban is az anyja emlőjébe harapni. Természetes! Neki, úgy látszik, feltett szándéka utolsó leheletéig artani nemzetének. Undorral eltelve gondolunk erre az emberre és tetteire, mint a hogy undorral gondolt Szemere Miklós, az elhunyt lacztóci poéta. Nem is hisszük mi, hogy ennek jó vége lehessen, mert a hosszantűrő Isten sem képc. már soká elnézni Tisza Kálmánnak és a kis koronás viperának, Tisza Pistának a tetteit, hiszen: „Ha ez az ember is jó véget ér, nem félek elkövetni bármi bünt!” Most, mikor a vipera hazánk legszentebb kincsét, alkotmányunkat marta meg, megszólaltatjuk azt a sirjában nyugovó Szemere Miklóst, a ki lángostora, tüzes harapófogója volt életében a Tiszáknak. Imé két verse:

Nemzetemhez.

Geszti viperád már marta kebled, s még te Nemzet! folyvást hitted „tisza, hü szán-

[dékát.“

Nem imádkozni megy ám a róka, midőn Fogai közt viszi rablott martalékát.

Balgatag bizalmad mi volt, végre látod:
Hit, a rá alkuvó hazug esküjében.
Oroszlán vagy! s gyáva pinyként megfo-
[gódtál
Mit az aljas fondor eléd szórt — a lépen!

Hón üdvözli lelkem szilárd töredéked,
De, zömed meg annyi álnok csalsipjára,
Százszor csalódjék bár, elvakultan: ujra
A bálványimádás örült tánczát járja.
Lenge, léha tömeg! karod önmagadnak
Vermet, mily mohó, mily lázas kéjjel ásott!
S jósaidra: süket mily hévvel istenléd
Tömjened füstjével álnok „messiasod.“

Tekints czinkosai tártüffseregére:
Mig a hon szent nevét veszi ajakára:
Jogait kacajjal játsza — ellenkézre,
A rablóvezértől szolgabérre várva.
Hah! elődsi férgek! satnya, törpe fajzat!
Tetemén mint dőzsölsz haldokló honod-
[nak. — —
S te — meny, mind ezt békén türöd! szólj!
[örökre
Kihült e már izzó köve vilámodnak?!

Oh lángol még! szegény kalyibákra küldöd,
Hadd hamvaszsa porig féktelen gyönyör-
[ben; —
Mégrohanja dühe az — óltalmad esdőt; —
Alvó csecsemőket gyilkol anyaölnben . . .

Nem boszuló angyal: orgyilkos! éjsötét
Felhők rejtekéből tör elő robogva,
Megvillan lángtöre, halált osztva szerte,
Csak — nem e pokollal frigyült gonoszokra!

Üldözöd-e a meny, nemzetem? hogy e korcs
Bitorlód, hazádon büntetlen tipor, dul!
S várod és hiába várod évek óta,
Hogy a villám üszke lesujtsa nyakadru!
Van sok hü fiad, hogy megbosszuljon —
[kardja!
Vagy — tenyere! — ám nem tehető egyik
[sem!
Nem lel nála arcot, — e gonosz: arcátlan
S szívét sem döfhetné által — szive — nin-
[csen!

Ősök és unokák.

Legkésőbb jött e földre — csuszni, mászni,
Állattestvéreid közt, ember! fajod!
Hatod millió év utolján, téged
Önképére a — majom alkotott.
Légy büszke! törzsöd: az iszap pondrója,
A kigyó, béka, eb, közelrokon.
Méltó, óh méltó vagy a dicsfűzérre,
Mit e rokonság homlokodra fon.
A Makigrófok, s csimpaszhercegek, hajh!
Az „embert bárón” már nem kezdhetik!
Családfajok; az őserdőknek faja,
Ott gubbaszkodtak ágán őseik;

hogy nem napolja el a Házat! Megint hazudott! Ezzel a hitvány emberrel nem állunk szóba! Menjen ki innen! Itt csak becsületes embereknek van helyük!

Csak a végső kétségbeesés sugalhata ekkor a miniszterelnöknek azt az ötletet, hogy osztrák mintára, hirtelen egy gyorsirót cziláltatott maga elé, hogy annak kiáltsa el beszédét.

Az ellenzéken erre leirhatatlan harag vesz erőt. A baloldal fölemelkedik és a terem közepe felé tódul.

Kubik Béla a miniszterelnök felé hatol, hogy meghallja, mit beszél és hogy esetleg megakadályozza a gyorsirót az érthetetlen beszéd bejegyzésében.

Szálas alakjának láttára a kormánypártot örült ijedség fogja el. Az hiszik, hogy inzultálni akarja a miniszterelnököt. Ők is a terem közepére tódulnak. Körülveszik Bánffy, a ki önszínre vált arczal székébe rogy. Meg sem kíséri beszédét folytatni, hanem átadja a királyi kéziratát az egyik jegyzőnek.

Kubikot több ellenzéki képviselő is félreérti. Visontai, Polónyi vissza akarják tartani. Hiába magyarázza nekik, hogy nem akarja Bánffy bántani.

Mindenki a terem közepén van. Bánffy felhasználja az alkalmat, a mikor senki sem néz rá, kisért a teremből, a melyben ez volt utolsó szereplése.

A féltreérés lassanként kimagyarázódik. Kubik fel is akar szólalni, hogy eljárását megmagyarázza, de az elnök nem engedi.

Végre Perczel Béni felolvashatja a királyi kéziratot, mely minden indoklás nélkül december 17-éig elnapolja a Ház ülését. Még ezt is folytonos zajos közbekiáltások szakítják félbe.

A kormánypárt zajos tapssal fogadja az elnapolást, a mely a kormány halálharangja. Az ellenzék is csatlakozik a tapshoz, mert a saját diadalát látja benne.

De az izgalom ezzel nem csilapszik. Az ülés vége — általános khaosz.

Perczel Béni felolvassa a jegyzőkönyvet hitelesítés végett, de egy szót sem lehet hallani a nagy zajban.

Többen hozzá akarnak szólani a jegyzőkönyv hitelesítéséhez, de az elnök szabadulni akar kinossá vált hivatalától. Nem vesz tu-

domást semmiről, egyszerűen otthagyja az elnöki széket.

A teremben még sokáig uralkodik a zaj, a zavar, az izgalom. Onnan a képviselőkkel együtt kivonult a folyosóra, a hol egy pár régi, 48-as képviselő a Kossuth nótára gyujt. A miniszterek ijedten, sápadtan menekülnek a félelmes hangok elől.

*

Az ülés befejezése után rendkívüli jelenetek játszódtak le a folyosón. Valósággal forradalmi kép bontakozott ki a zürzavarból.

A Kossuth-nótát éneklő ellenzéki képviselőket körülfojták a jobboldaliak. Rónay János kormánypárti képviselő több társával odafurakodott közéjük és kérésre fogta a dolgot;

— Ugyan hallgassatok! — kérlette az éneklőket.

— Hazárulók! Gonosz hazárulók!

— Eladjátok az alkotmányt!

— Bánffy-huszárok! — volt az ideges válasz.

Rónay János sértődötten, indulatosan fordult feléjük:

— Kikérem magamnak! Én nem vagyok hazáruló! — fakadt ki. — Aláírtam bár a javaslatot, de azért hazafi vagyok! Nekem is szent a Kossuth Lajos neve, ott mentem én is a koporsója után.

A zajongás, zugás azonban orkán erejével hatott tovább. A Kossuthnóta akkordjai visszaverődtek a lépcsőház felől.

Az elnöki szobában ez alatt Bánffy báró táborozott híveinek nagy seregével. Az ajtó előtt hatalmas csapat élén állt a két Andrássy gróf Hegedüs Sándorral. Hegedüs rákarta birni mindenáron az Andrássykat, hogy vessék latba egyéniségük súlyát s vegyék rá valamilyen módon az ellenzékkel Tisza István gróf elnökségének az akceptálására.

— Azt nem tehetjük — mondták tiltakozva — a közbelépésünknek nem volna sikere.

— Főképp Tiszáék — vetette közbe Andrássy Tivadar — vörös posztó az ellenzék szemében. Hát miért akarjátok épen Tisza Pistát rájuk erőszakolni? Ott van Perczel!

— Perczel minisztert is gyűlölik, ő is csak ép oly vörös posztó volna — válaszolt Hegedüs Sándor.

Hosszan vitatkoztak még, azután az Andrássyak így szóltak:

— Mi elítéljük ugyan az obstrukciót, de a ti eljárásokkal nem identifkáljuk magunkat.

— A folyosó másik oldalán nagy csoport kormánypárti híresztelgette, hogy Kubik Béla azért sietett Bánffyhoz, hogy kikapja kezéből a királyi kéziratot és darabokra tépje.

— Ez nem igaz! — kiáltotta Barabás Béla — hallatlan vád! Hísz csak a miniszterelnököt akarta hallani!

— Hallani ám! Inzultálni! — vetették ellen a jobboldaliak.

— Az sem igaz — szolt közbe Ragályi Lajos — ha ezt akarta volna, bben ugyan nem tudta volna megakadályozni senki! Van ő olyan ember — magyaráz-gatta tovább — hogy szétszort volna valamennyiőtöket, ha épen Bánffyhoz akart volna férni.

— De olyan benyomást tett a föllépése — replikáltak tovább a jobboldaliak.

Kubiknak egyszerre többen keltek védelmére:

— Nem azt akarta — mondogatták — majd iszen nyilatkozik.

— Jó lesz hallgatni ezekkel a könnyelmű vadakkal! — intette a kormánypártiakat jelentősen Barabás.

Sok idő telt belé, míg a folyosón elcsitult a zaj.

Kubik Béla az esetre vonatkozólag a következő nyilatkozatot küldte szét a lapoknak:

Nyilatkozat.

Értésemre esett, hogy a képviselőházban reám vonatkozólag a mai napon felmerült esettel kapcsolatosan oly hírek hozattak és hozatnak forgalomba, sőt ezt már egy esti lapban is olvasom, mintha én a miniszterelnök urat tetteleg bántalmazni, avagy kezéből a királyi leiratot elragadni akartam volna, holott feléje csakis azzal a szándékkal mentem, hogy őt a nagy zajban, mely miatt a gyorsirókat is magához intette, hallani kívántam. Miután eléggé férfianak érzem magamat arra, hogy ha valamit akarok, azt végre is hajtsam, a mire ez alkalommal időm is bőven lett volna, természetes, hogy a reám vonatkozó híresztelések minden

Szinte látom e nyüzsgő rajt: egymásra
Miként döhöng, mily torzpozákat vág,
Mint harap, karmol — e magból virult ki
Dicsőn ez ember, e — bitóvirág!

Fenséges sarj! egymaga tudja mind azt,
A mit a többi állat öszvesen:
Lop, mint a holló; álnok, mint a macska,
Behuzza talpát, amde körre benn;
Sima kigyó, de mérég forr nyelvében;
Megmar, kebleden ha melengeted;
Vérszopó tigris ha gyöngébb vagy, — ám

Erősebb, lábád nyalja, mint az eb.

Rabló ölyü, — csak azért száll magasra,
Hogy martalékra csapjon majd alá;
Hydra, — végsőppig szívja áldozatiát
Ha üldő karja már körül foná. —
S ha most: oroszlan, s előtör tanyája
Óréül, ezer seb borítsa bár, —
Rövid időn már szerepet cserélve:
Botor juhnyáj vezére, a — számár. —

Mégis legtöbb van benne a majomból!
Nem majmolja-e a kicsiny a nagyot?
Nem hagyja-e kihülni a szent lángot,
Mely oltarán az imént ragyogott?
A zsold, s hiu fény szurkos csizmájában
Nem esik-e az önkénynek rabul?
S görbedt háttal nem hajlong-e porig, ha
Elé urának kegymorzása hull? . . .

Ritkulnak már a nemes oroszlanok
Soraid közt is, alvó nemzetem!
Későn ebredsz! a vérszívó vampirok
Altató szarnynyal ültek melleden!
Hütlén safárra, — hütlenebb jött, — s mig: az
Rongyig tépett, ez, mesztelenre foszt, —
S te, az örültet „bölc“-ednek kenéd fel,
„Messiás“-odnak a rögzött gonoszt!

Ébredsz! — nem rólad szóltam, pulya serge
A hitszegőnek! nyitva bár szemed!
Rombolj parancsra! retteg a fenytő
Vesszőt, ott subog a hátad megett. —
Ujjongj! s mardossad mind azt, ki honától
Elüzni küzd a vészterhes borut!
S az anya- s testvérgyilkos homlokára
Csak tüzd fel, tüzd — rabszolga koszorud . . .

Hóhér emelt e magas polczra, óh hon!
Hóhért emelt vak bizalmad heve!
De ám egyszersmind — nagy, nagyszerű
[hóst is,
Erős lelkét — szólj — nem csodálok-e?
Hős munka ám az: nyolcz évig hű arczot
S szemet hazudni! s nem árulni el
Egy izommal sem a sátáni tervet,
Mit pokla mélyén forralt a kebel!

Dühét, e szörnyet: lánczra kötni, hogy csak
A rég várt perczben törjön majd elő!

S álarcza bár lerántva, pelengeren
Kihívón ülni, — mily dus! mily erő!
A föld alá sem bujt még szégyenében!
Halld, mint kaczagja öngyalázatát!
Hívólag int rá tölgyeidnek ága,
S még máig sem akasztá fel magát!

Piruljon? hát nem pirul-e helyette
A bársonyszék, mit megfertőztetett? —
S pirulsz te is, hon! égő fájdalomban,
Hogy ily kigyót szült anyakebeled! . . .
Emelj óh nemzet! érdemoszlopául
Oly magas bitót, mely felhőkig ér! . . .
De te, magyarföld! ne adj sirt számára,
Undok hamvatól elcsömörlenül!

Kiűztek a . . .

Kiűztek a ligetbe a bús gondok,
Rejtsztek el ti susogó falombok,
Bánatom itt elhagyatva magára,
Elszenderül tán egy kissé
A kis madár dalára.

Hej, de mit ér fülemüle nótája,
Fájó szívem még jobban fáj utána,
Suttogása mit ér affalevőnek,
Madárdal is, falevél is
Bánatomról beszélnek.

Berecz György.

alapot nélkülöznek, miért is ezeknek forgalomba hozóját rágalmazónak nyilvánítom. Remélem, hogy az illető torgalombahozó — ha tisztességes ember — jelentkezni fog. Budapestén, 1898. december 10-én

Kubik Béla,

országgyűlési képviselő.

Borsodvármegye leszavazott.

A „hű“ Csongrádvármegye felirata járván az országot, mi hozzánk is elérkezett. Paradicsom Borsodvármegyében azonban nem igen lelkesedtek rajta az emberek. Nem lelkesedtek rajta még a kormánypárti emberek sem. A kormánypárti urak — dicséretökre legyen mondva — nem akartak beugrani a „megrovási kaland“-ba, jobb szerettek volna bizonyos „kompromisszum“-ban megegyezni, vagyis olyan feliratban megállapodni, hogy a „kecske is jóllakjék, meg a káposzta is megmaradjon.“ A határozat az lett volna, hogy a vármegye *napirendre tér* Csongrádvármegye átirata fölött, de *feliratot intéz* a parlament nyugodt és békés működése érdekében.

A közgyűlés megnyitása előtt azt hittük, hogy a „kompromisszum“ sikerülni fog. De a később érkezettek erről tudni sem akartak. Ha harc, hát legyen harc. Az ellenzéki vezérférfiak álláspontja az volt, hogy Borsodvármegye nem ítélteti el az obstrukciót, mert az obstrukció mögött az önálló vámterület van s az obstrukció ellenzése voltaképpen az önálló vámterület ellenzése. Már pedig Borsodvármegye ez előtt nem rég nagy lelkesedéssel feliratot intézett az országgyűléshez az önálló vámterület érdekében.

Hajh, az önálló vámterület!

Valamikor, nem is olyan régen, mikor a kormánynak is hatalmi érdekében állott kaczerkodni az önálló vámterület mellett, mily gyönyörűségesen szavaltak onnan felülről: *oh nemzet, az önálló vámterület föltétlenül kell!* Változtak azonban az idők. Jön egy nap, midőn nem kellett az önálló vámterület. Most már azt szavalják onnan felülről: *oh haza, az önálló vámterület nem kell!*

Szegény vármegyék nem tudják, mit cselekedjenek. Járatják velük a tojás-tánczot. Pedig ebben a tojás-tánczban van ám nagy adag szégyenteljesség, bizonyos fokú komédia, a mit be kell ismernie minden józanon gondolkodó embernek. Kell, hogy érezzék, miként ez a dolog szinpadias, mikor a törvényhatóság bizottságaival a „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes“ szerepét játszatják. Néhány hónap előtt az volt a rájuk erőszakolt vélemény, hogy *nem szabad politizálni*; ma szintén rájuk erőszakolt vélemény, hogy *szabad politizálni*.

Borsodvármegye nem politizálna most sem, ha magára hagyták volna és ha a sürgöny-drót föl nem találták volna. De hát az a sürgöny-drót azért sürgöny-drót, hogy annak egyik vége a minisz-

ter kezében legyen. A miniszter aztán ezen drótnál fogva zongorázik a hazafias keblekben, hogy mikor dobogjanak fel lelkesen és mikor huzódjanak össze fázósan,

— A haza veszélyben van! kiáltja a miniszter. Ez a vészkiáltás visszhangra talál a báró *Vay* Béla és dr. *Sugár* Gyula lelkében s ők is felbuzdulva kiáltják: Igen, óh igen, a haza veszélyben van!

A vármegye ellenzéki vezérférfiai s az önállóan gondolkodó emberek pedig igen jól tudják, hogy *csak a Bánffy állása van veszélyben*.

És hogy a *kompromisszum nem sikerült*, tüzes harcra keltek a pártok vezérférfiai s az eredmény az lett, hogy *Borsodvármegye 105 szavazattal 54 szavazat ellenében magáévá tette Csongrádvármegye szolgálékü átiratát*.

*

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Báró *Vay* Elemér főispán megnyitó beszéde után dr. *Tarnay* Gyula alispán évnegyedes jelentését olvassák föl.

A jelentés felolvasásakor oly nagy zaj volt a teremben, hogy azt hallani nem lehetett. Utügy, egészségügy, tűzbiztonság, tüzesetek kit érdekeltek volna most, a mikor a vármegye atyái oly mohó étvágygyal várnak egy kis politikára, a mikor a csongrádi híres átirat van a napirenden.

A *kózkórház építésének* ügyét sem kísérte egy árva szó sem. Senki sem hallgatta az alispán előterjesztését, mely szerint a kózkórház csakugyan a Mahr-féle telken fog felépülni, a mely telkek 9000 □-öl, ehhez hozzávesznek még gróf Szirmay Alfréd-től 604 □-ölet, a róm. kath. plébániától 1530 □-öl területet, így tehát a kórház 11.133 □-öl területen fog felépülni, ebből azonban a szabályozási tervzet értelmében egy utcát fognak kihalászni. A telkek összes vételára 22.263 frtot tesz ki, mely a Gordon-utcai telkek eladási árából és a kórházépítési tartalék-alapból fog fedeztetni. Az építési tervet és költségvetést *Adler* Károly városi főmérnök már elkészítette s néhány nap mulva az árlejtési hirdetményt is ki fogják bocsátani.

Még a III-ik aljegyzői állás betöltése sem érdekelte a város atyáit. Az egyedüli pályázó, *Kovács* Bálint edelényi szolgabíró megválasztatott, a ki a hivatalos esküt azonnal le is tette.

A *közgazgatási bizottság* tagjaiul titkos szavazattal megválasztottak *Bizony* Ákos 120, *Bartányi* Gyula 118, *Szathmáry* Király Pál 118, *Lichtenstein* József 112, *Radvány* István 96 szavazattal.

A *központi választmány* tagjai lettek:

Bartányi Gyula 118,
Bárczay László 118,
Beniczky Aladár 118,
Brezovay László 118,
Csáthy Szabó István 118,
Gaszner Gyula 118,
Darvas András 118,
Harangi Gyula 118,
Kaffka Ignác 118,
Kilián Gyula 117,
Kohn Gábor 6,
Kovács Lajos 8,
Koós Soma 6,
Kubik Béla 110,
Lévay József 118,
Lichtenstein József 115,
Losonczy Jenő 118,
Majthényi Ádám 8,
Miklós Ödön 2,
Molnár Bertalan 8,

Orczy Gyula 8,
Ragályi Béla 8,
Br. *Radvánszky* Géza 8,
Radvány István 110,
Dr. *Sugár* Gyula 111,
Szaffka Pál 8,
Szathmáry Király Pál 8,
Szepessy Béla 8,
Vladár Ervin 8,
Dr. *Winkler* Bertalan 116.

Az igazoló választmány elnökéül a főispán *Kaffka* Ignácot, tagjaiul: *Blassejovszky* Ferenczet, dr. *Gencsi* Samut és dr. *Sugár* Gyulát kinevezte, a közgyűlés ezek mellé a maga részéről *Bartányi* Gyulát, *Mikuleczky* Istvánt, *Ragályi* Bélát, *Szaffka* Pált és dr. *Rácz* Györgyöt megválasztotta.

A *biráló választmány* tagjaiul *Bizony* Ákos, *Keszler* Bertalan, *Kubacska* István, *Koós* Soma és *Lichtenstein* József megválasztottak.

Dr. *Samassa* József egri érsek Borsod vármegye üdvözlő feliratára remek köszönő levélben válaszol, melyet a közgyűlés köszönettel tudomásul vett.

A vármegye jövő évre szóló költségvetését a belügyminiszter jóváhagyta.

A *csongrádmegyei körirat*.

Molnár Bertalan főjegyző Csongrádvármegye ismeretes feliratát felolvassa. A tárgyhoz legelső sorban

Báró Vay Béla szól: Honfiai büszke önérettel emlékezik ama felíratra, melyek a közszabadság érdekében ebből a teremből a parlamenthez felküldettek. Midőn Csongrádmegye feliratát látja, sajnó bánat szorítja honfiai kebelét. Azthittem — mondja szóló — elmulik tőlünk e keserű pohár. (Nagy zaj. Felkiáltások: *Éljen a provizorium!*) Azt hittem, hogy az ellenzék fölhagy azzal az áldatlan harcmodorral, mely parlamenti életünk sirját ássa meg. (Nagy zaj. Egy hang: *A három millió ássa meg!*) Az ellenzék egyik vezére kijelentette, hogy a vármegyék véleményére semmit sem ad. A vármegyéket így dehonesztálni nem szabad. A felírat-hoz jogunk van. Az alkotmánynak megingathatatlan oszlopai a vármegyék. (*Melczér* Gyula közbeszól: Csak voltak!) A 3000 éves egyiptomi piramisok megrongálódtak ugyan, de várják az új tetőt. Ilyenek a vármegyék. Az ellenzék már hetek óta obstruál s lehetetlenné teszi a parlament működését. Ennek igazolásul két okot tud felhozni. Egyik az, hogy *Bánffy* Dezső... (Felkiáltások: *Abczug Bánffy Dezső! Éljen! Nagy zaj.*) Pedig a *Bánffy* Dezső nevéhez nagy alkotások fűződnek. (Egy hang: *A Hentzi* szobor.) A másik az, hogy a többség nem képviseli a nemzet többséget, mert azt *három millió megvásárolták*.

Melczér Gyula: Ez az igaz.

Bizony Ákos: Nem is tagadják.

Báró Vay Béla: Ezzel a váddal nem a kormányt sujtják, hanem vértig sértik a nemzetet. (Felkiáltások: *Nem igaz! Nagy zaj.*) Tiltakozom az ilyen felfogás ellen. Az ellenzék áldatlan harcának gazdasági, pénzügyi és kereskedelmi tekintetben is érezzük romboló hatását. A külföld bizalma elfordul az országtól. (Felkiáltások: *Ugy van! Igaz!*) Én tehát pártolom Csongrádvármegye feliratát s indítványozom hogy Borsodvármegye hasonszelleme feliratot intézzon az országgyűléshez. (Éljenzés a jobboldalon, zajos ellenmondás a baloldalon).

Kubik Béla: Az a mély tisztelet, mellyel az előttem szóló iránt viseltetem, indít engemet arra, hogy érveire reflektáljak. Én is nagy örömmel tekintek vissza arra az időre, a mikor erről a helyről közszabadságunkat érdeklő nagy kérdésekben felirtunk s képviselőházhoz. Ma azonban nem a közszabadság érdekében, hanem annak a kormánynak érdekében akar Borsodvármegye felírni, a mely kormány a *közszabadságot megnyirbálja, alkotmányunkat, törvényeinket lábbal tiporja*. (Zajos helyeslés.) Szájkosarat akar tenni a képviselők szájára. (Felkiáltá-

sok: Ugy van!) Azt akarják, hogy az országgyűlés képviselőházában a *szavazógép jól és háborítatlanul működjék*. Nagytekinthető férfiak nagy csoportokban hagyták ott a kormánypartot, mert nem akarnak tovább egy követ fujni a *párt fizetett bandájával*. (Nagy zaj. Ellenmondások a jobboldalon. Felkiáltások: Nincs most az országgyűlésen! Eljenzés és taps a baloldalon.) Előttem szóló az alkotmányos szabadság oszlopainak tartja a vármegyéket. Igen, azok voltak a vármegyék a múltban, a mikor még sem a hatalom, sem mások nem befolyásolták. De ma már ezek az oszlopok össze vannak törve. A Tisza rendszer annyira megnyirbálta ezt az oszlopot, hogy arra reá sem lehet ismerni. Ez a rendszer teljesen megrontotta, megméltelyezte a közérkölcseket. Az az ember, a ki most az ország élén áll, a ki az ország színe előtt adott szavát meg nem tartja, az az ember nem lehet az ország törvényeinek végrehajtója. Igaz, hogy az országgyűlés menete nem rendes, de ma rendkívüli időket élünk. A kormány rendkívüli eszközökkel dolgozik s így az ellen a rendkívüli eszközök jogosultak. Én tehát Csongrádvármegye felhívását nem fogadom el, mert az Tisza a szellemének kifolyása, hanem a következő határozati javaslatot terjesztem elő: Megbotránkozik Borsodvármegye a a csongrádmegyei átirat felett s a fölött napirendre tér (Lelkes éljenzés a baloldalon. Ellenmondások a jobboldalon.)

Melzer Gyula: „Tempora mutantur et nos mutamur in illis.“ Gyönyörű feliratok mentek Borsodvármegyéből a parlamenthez. Hogy most ismét feliratot terveznek, azon csodálkozom. Épen ő excellenciája báró Vay Béla főispánja idején hallottuk nem egyszer, hogy a *megye ne politizáljon, hanem adminisztráljon*. Most, midőn kapuzárás előtt a törvénytelen állapotok a kormány által előidézettek, most szükség van arra, hogy a vármegye politizáljon. Három esztendeje már, hogy a kiegyezést megköthette volna a kormány. Nem kötötte meg, hanem folyton *bujkál és hazudik*.

Báró Vay Elemér főispán: Figyelmeztetem a szónokot, kifejezéseit válogassa meg.

Melzer Gyula: Nem mondhatom másként. A maga igaz nevén nevezem meg a gyermeket. Most, hogy meg van a baj, az ellenzékre akarják tolni az ódiomot. Mai nap sem tudja senki, hogy mit akar a kormány. Oly rendkívüli helyzetbe hozta az országot, melyből nem lehet tudni, hol lesz a kibontakozás. Egy klubban 200 pártító proponál egy törvényjavaslatot, mely törvényen kívüli állapotba hajtja az országot. Oly óriási hatalommal rendelkezett ez a kormány, a milyennel ezelőtt egy sem. Mindent megtehetett volna. Miért nem tette? Most megteszi azt, hogy erőszakkal elveszi alkotmányunkat. Az ellenzék magatartása teljesen jogosult, épen azért indítványozom, hogy a közgyűlés a csongrádmegyei átirat felett *térjen napirendre*. (Zajos helyeslés a bal-, ellenmondás a jobboldalon.)

Elek Kálmán: Van egy támpontom, mely velem van, ez az igazság. Báró Vay Béla ő excellenciája, ha magába szállna és nem kellene senkinek mondani, nem látna meg az igazságot a csongrádmegyei átiratban. Volt már Borsodvármegyében provizórium, akkor báró Vay Béla volt a megye vezére. (Felkiáltások: Eljen Vay Béla!) Kitérje az igazságot? Engem? (Derűtség.) Igaza van ő excellenciájának abban, hogy nem most kellene obstruálni, én is azt mondom, hogy az országgyűlés megnyitására kellett volna rögtön obstruálni, nem szabad lett volna szóba sem állni a vásárolt többséggel. Egy férget, ha eltaposnak, annak a féregnek joga van megmarni az eltaposónak a lábát. Tiszta gyomru embernek föl kell háborodni a csongrádmegyei átirat fölött. Épen azért azt el nem fogadja, hanem határozati javaslatot terjeszt elő, melyben indítványozza, hogy az országgyűlés a választói jog revíziójával

vessen véget a törvénytelen választásoknak. (Helyeslés.)

Bizony Ákos: Sokkal fontosabbnak tartom a tárgyat, sem hogy szavazatomat ne indokoljam. Hivatása ugyan a törvényhatóság politikával foglalkozni, de *nem tartom a törvényhatóság jogkörébe tartozónak azt, hogy a képviselőház működésének bírálatába bocsátkozzék*. Ellenkezik ez azzal a tisztelettel, melylyel a nemzet képviselőinek szuverenitásának tartozunk. (Általános helyeslés). Semmi szükség nincs arra, hogy a törvényhatóság ezzel a kérdéssel most foglalkozzék. Mikor ez a mozgalom megindult, lehetett arról szó, hogy a közvélemény megnyilatkozása hatással lesz az ellenzékre. De ma már ezzel elkéstünk, a képviselőházban ma oly zavar van, hogy azt a mi állásfoglalásunk meg nem változtatja. Ha a képviselőházban az emberek hajba kapnak, nincs szükség arra, hogy mi is hajba kapjunk. Báró Vay Béla ő excellenciája az ipar és kereskedelem hanyatlásának okául az ellenzék magatartását említette föl. Hát ez a vád nem jó helyre van adressálva. Azok a bajok nem két hetesek, nem is két hónaposak, az obstrukció pedig alig másfél hónapos. A bajok már esztendőket óta tartanak. A kormány nem ápolja a közgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit, a mi miatt az államfenntartó elem pusztul. A mi pénzügyeink állása Bécestől függ. A mint ott bezárják a zacskót, előáll a baj. Azt is mondta ő excellenciája, hogy a szavazatok megvásárlásának vádja a nemzetet sérti. Ugyan az a szegény ember, a ki politikai meggyőződését környezetének benyomása után szerzi megtartatja-e meggyőződését a hivatalos hatalom és pénz varázsával szemben? Ha az a szegény mesterember, a ki évenként 200 frtot keres, a választások alkalmával a voksáért — mint Miskolcson is történt — 300 frtot elfogad, nem ítélem el, hanem elítélem azt, a ki a pénzt adja. (Lelkes éljenzés.) Az obstrukciót a magam részéről rendes körülmények között kárhoztatom, mert a kisebbségnek nem szabad a többség akaratát megakadályozni; de méltóztassanak megengedni, ma nem vagyunk normális körülmények között. Ma elfogadhatjuk Klauzál Gáborral: „*Olyan időket élünk, a mikor nem kell hallgatni az okos emberekre*.“ Melzer Gyula javaslatát elfogadom. (Általános helyeslés és éljenzés.)

Ezután dr. **Sugár Gyula** mondott egy kormányt dicsőítő beszédet. Végül **Majthényi Ádám** beszélt röviden. Azzal a kéréssel fordult a közgyűléshez, hogy ne tegye magát neveltségessé. Ha 4—5 héttel ezelőtt tette volna, akkor lett volna értelme a feliratnak, de ma, a mikor az ország első vármegyéje is napirendre tért az ügy felett, igazán nincs semmi értelme.

Több szónok nem jelentkezett. S miután névszerinti szavazást kértek, azt a főispán elrendelte. A szavazás eredménye az lett, hogy *Borsodvármegye a csongrádmegyei feliratot 105 szavazattal 54 szavazat ellenében magáévá tette*.

A közgyűlést ma folytatják.

Városi közgyűlés.

— 1898. december 10. —

A szombaton délután megtartott városi közgyűlésen az *utczák javításának* ügye dominált. Miskolc városára nézve egyike ez a legfontosabb kérdéseknek, mert őszintén bevallva, utczáink legnagyobb része még mindig nagyon falusias színvonalon áll. A belváros néhány utczája be van ugyan aszfaltírozva és czeментírozva, de a mellékutczák, kivált ilyen sáros időben, csaknem járhatatlanok.

Zugolódni nem zugolódunk, mert bizony édes-keves az az összeg, melyet Miskolc városa utczáinak jókaba helyezésére for-

díthat. Abból ugyan nem telik kő és aszfal, minden utczára. Ilyenkor persze mindig eszünkbe jut az a szép kerek summa, a mit utadó czimén Borsodvármegye pénztárába fizetünk, hej, de sok utcát lehetne abból kiköveztetni! . . . Akkor talán a Régi-posta-utca járdájára is, a Kis-Ujváros-utczának és a Kandia-utczának kijavítására is rákerülne a sor.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben referálunk:

Soltész Nagy Kálmán polgármester üdvözölvén a szép számmal egybesereglett városatyákat, bejelenti, hogy a múlt hónapban tartott közgyűlésnek egyik határozata némi reparálásra szorult. Abban a közgyűlésben ugyanis Dapsy Sándor városi képviselő elhunytáról fajó részvétellel megemlékeztek, de elfelejtettek intézkedni arról, hogy helyére a sorban következő póttag behívassék. Kéri tehát a közgyűlést, hogy Putnoki Antal póttag behívása iránt intézkedjék. A közgyűlés ez értelemben határozott.

A napirenden levő tárgyak között első sorban a *legtöbb adót fizető képviselők* névjegyzékét terjesztették elő. A névjegyzék **Pataky Sándor** elnöke alatt egy bizottság állította össze. A bizottság a névsor összeállításánál figyelembe vette a közigazgatási bizottságnak amaz elvi jelentőségű határozatát, mely szerint jogi személyek csak abban az esetben vehetők föl a községi képviselők sorába, ha a község területén fekvő vagyon adója éri el a kívánt összeget. A névsor közzsemlére kitétt.

A *központi választmány* megalakítása élénk választási hangulat között történt meg. A választmánynak fontos szerep jut az országos képviselőválasztások alkalmával, a mennyiben a választó kerületek elnökeit és jegyzőit ez választja meg. A két párt a választásnál össze is mérte fegyverét s győztes a függetlenségi párt lett, a mennyiben kilencz tagja jutott be a választmányba, a kormánypártnak pedig csak hét tagja jutott be. A titkos szavazattal megejtett választás eredménye a következő:

Beadatott összesen 71 szavazat.
Bársony János 71,
Kovács Lajos 71,
Porcs János 71,
Sassy István 71,
Soltész Nagy Albert 71,
Tóth Dániel 71,
L. Farkas Gusztáv 71,
Kun Kálmán 71,
Bizony Ákos 70,
Kafka Ignác 70,
Radvány István 70,
Dr. Kürz Jakab 69,
Bartányi Gyula 69,
Lichtenstein József 66,
Mikuleczky István 57,
Krizsanovszky József 53 szavazattal megválasztottak.

Ezután a jövő évben eszközözendő *utműveletek* költségvetését terjesztették elő. Ez a tárgy nagyon alkalmas arra, hogy ahhoz sokan hozzászóljanak. Minden ember arra törekszik, hogy saját lakásának közelében legyen meg első sorban a kellő kényelem, ott legyen a jó út, a saját utczájának érdekében senki sem sajnálja a szót. Többen föl is szólaltak, de a megállapított tervet a közgyűlés semmit sem változtatott, azt egész terjedelmében elfogadta.

A *járdák készítéséről és fentartásáról* alkotott szabályrendeletet vették ezután tárgyalás alá. Ennél a tárgynál élénk vita támadt a fölött: mennyi ideig kell a háztulajdonosnak magának a járdát jó karban tartani s mikor áll be az idő, midőn a járda fentartásának költségeit a háztulajdonos és a közpénztár közösen viselik?

A vitában résztvettek: **Porcs János**, dr. **Gencsi Samu**, **Bizony Ákos**, **Hochman Ignác**

Legszebb és leghasznosabb karácsonyi ajándék
egy jó varrógép.

AJÁNLUNK:

Minden rendszerű varrógépeket himző készülékkel családi használatra, női és férfi szabóknak, cipészek-, eszmadiák- és kalaposoknak stb. stb. **Eredeti amerikai Wheeler Wilson D. 12. számú** a legtokéletesebb varrógép bõrmunkákhoz, a legjobb és legtokéletesebb szerkezetű

SINGER

karikahajós-, körhajós-, Howe- és
Cylinder-rendszerű

varrógépeket,

kényelmes részletfizetésre is a legalsó
gyári árakban.

Nagy mechanikai varrógépjavitó-műhely.

Kerékpárokat téli gondozás és megörzés végett elvállalunk.

Kerékpárjavítások, nikkelezések, emaillezéseket stb. a téli idény alatt
leszállított áron eszközöltetünk.

Ügynökök felvételnek.

SCHWEITZER TESTVÉREK

varrógép és kerékpár nagyraktár.

Központi raktár és iroda

MISKOLCZON.

FIÓKÜZLETEK:

* DEBRECZENBEN * és * EPERJESÉN. *

Legszebb és leghasznosabb karácsonyi ajándék
egy jó varrógép!

8082. szám.

tkv. 898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolci kir. törvszék mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy **Mogyorós Jánosné** végrehajthatónak **Majoros József** végrehajtást szenvedett elleni 1200 frt követelési járuléka iránti ügyében a miskolci kir. törvszék területén levő 1) a miskolci 2195. sz. a. tkvben A + 1. rsz. 3937. hrsz. a. 39. sorszámú, a kismajor-utcában levő ház és udvarra 600 frt; 2) a miskolci 1548. sz. tkvben A + 1. rsz. 2643. hrsz. a. foglalt 52. sorszámú, a hutas-utcában levő ház és kertre 1305 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fent megjelölt ingatlanok az **1898. évi decz. hó 19. napján d. e. 9 órakor** ezen kir. törvszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10% át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1898. évi aug. hó 27.

A kir. törvszék mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos, kir. trvszéki bíró.

KŐHÁZ

Miskolczon

Régiposta-utca

20. sz. a.

eladó.

Kedvezőbb alkalom még soha nem volt,

a mennyiben sikerült egy világhírű rumburgi vászongyárosnak teljes vászonkészletét féláron alól megvennem, mi által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy — míg a készlet tart — t. vevőimnek

bámulatos olcsó árban adhatom.

➡ 1 vég 54 rőfös valódi rumburgi vászon, közép vastagságú, 12.60 krtól kezdve. ➡

A vászon tartósságáért kezességet vállalok.

Egyben értesitem t. vevőimet, hogy a

KARÁCSONYI NAGY KIALLITÁS

már megkezdődött s a raktáron gyönyörű új divatu s csakis a legjobb minőségű áruk vannak, melyek a bevásárlási áron alul adatnak el.

Kérve szives látogatásukat, maradok

kitünő tisztelettel:

BARTA JENŐ

női divat-, vászon- és kelengye-áruháza.

Menyasszonyi kelengye 50 frt.

Női, férfi- és gyermek-fehérenemű.

▶▶ OCCASION!! ◀◀

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a közelgő **karácsonyi évadra** sikerült egy nagyobb mennyiségű

=== rófos- és divatárut ===

olcsó árban megszerezni, mit a nagyérdemű közönségnek az állábbi

rendkívüli olcsó árakban árusítok el.

Egy teljes ruhára való gyapjukelme minden színben	95 kr.	Egy teljes ruhára való jó mosó piquebarchet minden színben	1.50 kr.
Egy teljes ruhára való gyapju posztó minden színben	1.65 "	Egy vég jó minőségű vászon, 30 rőf	3.50 "
Egy teljes ruhára való gyapju-mohair minden színben	1.75 "	" " " " 5/4 vászon, 30 rőf	4.50 "
120 cm. széles gyapjukelme minden színben, méterje	48 "	" " valódi irlandi " 30 "	5.75 "
120 cm. széles posztókelme minden színben, méterje	60 "	" " jó minőségű kanavász, 30 "	3.50 "
Egy teljes ruhára való jó mosó barchet minden színben	95 "	" hat sz. kávé-teríték minden színben	1.25 "
		" " ebéd-teríték, jó minőségű	2.50 "
		" dczt. vászon zsebkendő, jó minőségű	75 "
		" " batiszt "	1.60 "

Fekete kelmék minden árban.

▶ Azonkívül még számos rendkívüli olcsó cikkek vannak raktáron. ◀

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

ROSENBERG MÓR, rófos- és divat-áruháza

Miskolcz, Széchenyi-utca 96. sz. (Erdey Kálmán vaskeresk. szemben.)

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az athasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaczk ára 75 kr. — Öt palaczk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb malátakészítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Böggér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített malátakivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Malátakivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg malátakivonatot, 1 font malátaesokoládét és 2/2 zacskó malátakivonat mell-cukorkát.

Fischer G. őrnagy, N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénységénél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta-csokoládéja a legkitűnőbb, a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

malátakivonat mell-cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólérhetlen hatású. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt malátakivonat mell-cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

Raktár Miskolczon: Baruch Gyula, Rácz Jenő, Kellner E., Balog József, Nemes Árpád gyógyszerértáráiban, Szabó Béla drogua-üzletében; Máhr Károly, Hesz Jenő csemege- és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖROK JÓZSEF gyógyszerértára Budapest, Király-utca 12. szám.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.